

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

Opracowanie: Ośrodek Interwencji Kryzysowej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Brzesku

Brzesko, 2020

Spis treści

Wstęp	4
I. Podstawy teoretyczne	5
1.1 Charakterystyka przemocy w rodzinie.....	5
1.2 Rodzaje przemocy:.....	6
II. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	10
III. Przemoc w rodzinie - Podstawa prawna	11
IV. Diagnoza przemocy na terenie Powiatu Brzeskiego.	12
4.1 Procedura Niebieskiej Karty	12
4.2 Zespół Interdyscyplinarny	14
4.3 Rodziny uwikłane przemocą.....	15
V. Cele, zadania realizatorzy terminy oraz wskaźniki realizacji programu.....	28
VI. Zakładane efekty realizacji programu.....	33
VII. Monitoring i ewaluacja programu	33
VIII. Źródło finansowania programu	34
IX. BIBLIOGRAFIA	34

Spis treści

- Wprowadzenie
- I. Podstawy teoretyczne – charakterystyka zjawiska przemocy
- II. Założenia
- III. Podstawa prawna programu
- IV. Diagnoza zjawiska przemocy w Powiecie Brzeskim
- V. Cele, zadania, realizatorzy oraz wskaźniki realizacji programu
- VI. Zakładane efekty realizacji programu
- VII. Monitoring i ewaluacja
- VIII. Źródła finansowania
- IX. Bibliografia

Wstęp

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Dom rodzinny, spostrzegamy jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed całym złem zewnętrznego świata. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Bardzo ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi. Wtedy dom rodzinny jest miejscem terroru i cierpienia, zagrożenia i poniżenia, lęku i rozpacz. Jedną z krytycznych sytuacji, wymagającą natychmiastowej interwencji odpowiednich służb jest przemoc w rodzinie.

W celu ograniczenia skali i skutków problemu przemocy Powiat Brzeski będzie realizował działania ukierunkowane na ochronę ofiar przemocy i działania korekcyjno-edukacyjne skierowane do osób stosując.

W celu zwiększenia efektywności podejmowanych działań oraz zmniejszenia skutków przemocy w rodzinie zarówno w wymiarze indywidualnym jak i społecznym oraz zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie opracowuje się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025. Głównym celem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 jest zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Powiatu Brzeskiego.

I. Podstawy teoretyczne

1.1 Charakterystyka przemocy w rodzinie

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc w rodzinie, to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (tj. małżonka, dzieci, rodziców, rodzeństwa, powinowatych, przysposobionych oraz ich małżonków, a także innych osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się:

–intencjonalnością, która określa działania sprawcy, jako zamierzone. Stosując przemoc sprawca pragnie przejąć kontrolę nad ofiarą. Jest on przekonany, iż wyłącznie on wie, jakie działania są dla ofiary najlepsze, stąd podejmuje w ważnych sprawach decyzje za swoją ofiarę, uznając ją za całkowicie niezdolną do stanowienia o sobie samej,

–asymetrią/brakiem równowagi sił, która wynika z obecności w rodzinie wyraźnych różnic zarówno w aspekcie materialnym, ekonomicznym, fizycznym jak i psychicznym, społecznym czy kulturowym. Pojawiające się dysproporcje zwiększają przewagę sprawcy nad ofiarą, czyniąc ją coraz bardziej bezradną i bezsilną,

–naruszeniem godności i praw poprzez poniżające traktowanie ofiary. Sprawca wzbudza w ofierze poczucie bezwartościowości, pozbawia prawa do szacunku, ochrony zdrowia i godnego życia,

–powodowaniem cierpienia i szkód, tj. cierpieniem fizycznym i psychicznym ofiary na skutek systematycznej przemocy ze strony partnera. Traumatyczne przeżycia wpływają na funkcjonowanie i zdrowie psychiczne. Osoby takie często żyją w przekonaniu, iż zasługują na takie wynaturzone i nieludzkie traktowanie.

Przemoc wobec drugiego człowieka jest poważnym problemem społecznym, najczęściej spotykana jest przemoc w rodzinie. Charakteryzuje się ona działaniem

zamierzonym, skierowanym przeciwko członkom rodziny, naruszającym ich prawa i dobra osobiste oraz powodującym cierpienie i szkody psychiczne i fizyczne. Przemoc odbija się szczególnie niekorzystnie na dziecku zarówno wówczas, kiedy jest ono obiektem przemocy, jak i wówczas, kiedy jest tylko jej świadkiem.

1.2 Rodzaje przemocy:

W zależności od zastosowanych kryteriów, przemoc można podzielić na

- **fizyczną** (np. szarpanie, popychanie, kopanie, drapanie, szczypanie, uderzanie, duszenie, zamykanie w pomieszczeniu itp.)
- **słowną** (np. wyzywanie, zawstydzanie, grożenie czy straszenie).

Można wyróżnić także:

przemoc psychiczną (np. bezpodstawna krytyka, wyśmiewanie, kpienie, ośmieszanie, stalking),

emocjonalną (lekceważenie, brak zainteresowania, szacunku),

ekonomiczną (np. ograniczanie lub pozbawianie środków materialnych, odbieranie pieniędzy),

seksualną (np. wymuszone współżycie, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, gwałt).

Jezy Mellibruda rozróżnia przemoc **gorącą i chłodną**.

Przemoc gorąca to przemoc manifestująca się wybuchem agresji, złości czy gniewu, połączona zwykle z gwałtownymi zachowaniami i bogatą ekspresją werbalną. Łatwo ją zauważyć, chociaż pojawia się nagle i dość szybko znika.

Przemoc chłodna to przemoc, która stosowana jest z premedytacją i w sposób przewlekły. Poprzez ten rodzaj przemocy sprawca usiłuje osiągnąć określony cel.

1.3 Cykl przemocy

W większości przypadków wystąpienie przemocy poprzedza zazwyczaj określony i trudny do przerwania cykl zdarzeń. Złożony jest on z powtarzających się co jakiś czas trzech faz: fazy budowania narastania napięcia, fazy okresu przemocy, fazy pojednania.

1. Faza narastania napięcia składa się z :

- wystąpienia bodźca i sytuacji stresowej (czasami bywają sprowokowane),
- interpretowania (czasami błędnego) tej sytuacji jako zagrażającej,
- narastania złości i napięcia emocjonalnego w odpowiedzi na sytuację stresową,
- trudności w opanowaniu gwałtownego wybuchu reakcji na tę sytuację.

2. Faza okresu przemocy, charakteryzująca się ujawnieniem agresji i dokonaniem aktu przemocy.

3. Faza miesiąca miodowego (pojednania) – okazanie skruchy przez sprawcę i obietnica, że to się już nigdy nie powtórzy (ofiara wierzy w to, że sprawca się zmieni).

Ofiarami przemocy są najczęściej kobiety. Obserwując związki, w których istnieje zjawisko przemocy, można zauważyć przebieg takiego cyklu. Przyszły sprawca przemocy staje się coraz bardziej napięty i niespokojny, wszystko go denerwuje, prowokuje kłótnie i awantury, czasami sięga po substancje psychoaktywne, takie jak alkohol lub narkotyki. Ofiara uspokaja go, przeprasza, stara się spełnić jego zachcianki, jednak to nie zmienia sytuacji. Czasami nie wytrzymując już sytuacji sama wywołuje awanturę, żeby szybciej nastąpił wybuch agresji. Partner staje się stopniowo coraz mniej opanowany, szuka pretekstu do awantury, a w końcu wyładowuje agresję na ofierze. Efektem są obrażenia fizyczne, bezradność, przerażenie, wstyd i niejednokrotnie wyraźne pogorszenie nastroju połączone z utratą chęci do życia. Kiedy sprawca wyładowuje już swoją złość, może całkowicie odmienić oblicze. Czuje, że posunął się za daleko, czasem obawia się przykrych dla siebie konsekwencji, okazuje skruchę, tłumaczy swoje zachowanie (najczęściej zrzucając winę na ofiarę lub stan upojenia alkoholem), prosi o wybaczenie, obiecuje poprawę, przynosi kwiaty lub kupuje prezenty, stara się również pomagać w obowiązkach domowych. Ofiara zaczyna wierzyć, że był to incydent, przypadek, wybacza sprawcy i zapomina o krzywdzie. Czuje się kochana i zaczyna starać się jeszcze bardziej. Po pewnym czasie opisany cykl powtarza się.

1.4 Charakterystyka ofiar i sprawców przemocy

W obliczu przemocy doznawanej od partnera ofiary zwykle są bierne, rzadko kiedy sięgają po asertywne lub agresywne zachowania. U ofiar doznających ciągłej przemocy rozwija się mechanizm wyuczonej bezradności. Postrzegają one wówczas siebie jako osoby, które nie posiadają żadnej kontroli nad własnym życiem i otoczeniem.

Wyróżniającą się cechą ofiar jest silne poczucie winy i przypisywanie sobie odpowiedzialności za akty przemocy. Wierzą, że to one sprowokowały sprawcę, poprzez zaniedbanie jego potrzeb, odmowę spełnienia żądań lub sprzeciw. W przyszłości, aby uniknąć wybuchu agresji, ofiary stają się udobruchać swoich prześladowców i próbują eliminować wszelkie powody, które mogłyby doprowadzić go gwałtownego wybuchu agresji. Takie podporządkowanie staje się sposobem na przetrwanie w związku. Bardzo często ofiary przemocy pozostają w krzywdzącym związku z powodu braku własnych środków do życia. Twierdzą, że nie dadzą sobie rady same, że nie znajdą pracy lub nie będzie miał kto zaopiekować się dziećmi. Inne powody pozostawania w takim związku to m.in. strach przed zemstą ze strony sprawcy, poczucie wstydu i upokorzenia, brak wiary w odmianę losu, a i niejednokrotnie uwarunkowania kulturowo-religijne. Przypadki przemocy nie są ujawniane, ponieważ ofiary wstydzą się powiedzieć komukolwiek o tym, co dzieje się w ich domu. Czasem jest im bardzo trudno przyznać się nawet przed sobą, że najbliższa osoba dopuszcza się wobec nich przemocy. Ofiary przemocy poddawane są przez sprawców wieloletniej presji psychicznej, agresji, poniżaniu, prześladowaniu, straszeniu czy wykorzystywaniu. Najczęściej są wobec tych aktów bezbronni i bezradni i nie szukają pomocy. Życie w nieustannym strachu, obawie o siebie i dzieci, uległości staje się dla nich normą. Często ofiary i świadkowie przemocy powtarzają zachowania, jakich padli ofiarą lub jakich byli świadkami w domu, i tym samym przemoc domowa jest kontynuowana w następnych pokoleniach.

Z badań wynika, że sprawcami przemocy są głównie mężczyźni. Sprawcy to zwykle osoby niepewne siebie, z kompleksem niższości, z obawą przed porzuceniem

i z poczuciem małej wartości. Sprawców przemocy charakteryzują również takie cechy jak: mała odporność na stres, słaba kontrola impulsów, skłonność do zachowań antyspołecznych czy nadużywanie substancji psychoaktywnych. Zdarza się również, że stosowanie przemocy jest wynikiem przeniesienia agresji z miejsca pracy na osoby najbliższe.

Sprawcy to osoby, które najczęściej:

— w sytuacji zewnętrznej dostrzegają więcej niż inni sygnałów wywoławczych agresji i interpretują ją jako szczególnie zagrażającą lub frustrującą;

— posiadają silnie utrwalony nawyk agresywnego zachowania. Może on powstać podczas uczenia się agresji przez obserwację i naśladownictwo, a także przez nagradzanie zachowań agresywnych. Utrwalony w ten sposób nawyk reakcji agresywnej ujawnia się zarówno w sytuacji emocjonalnego pobudzenia (gniew, złość), jak i w sytuacji instrumentalnej (zaspokajanie potrzeb, dążenie do celu, podporządkowanie innych);

— posiadają słabo utrwalone mechanizmy kontroli zachowania agresywnego. Osoba odznacza się brakiem potrzeb społecznych, takich jak: kontakt emocjonalny, przynależność, akceptacja ze strony innych. Przejawia słabą internalizację norm i wartości społecznych, w wyniku czego nie jest w stanie kontrolować swego agresywnego zachowania w sposób inny, niż obawiając się kary lub będąc pod silną presją czynników zewnętrznych;

— odznaczają się pewną predyspozycją wrodzoną, polegającą na tym, że w określonych sytuacjach wykazują zdolność do szczególnego natężenia ujemnych, negatywnych emocji, takich jak: gniew, wściekłość, złość.

Przemoc może wystąpić w każdym związku i w każdej rodzinie, jednak w rodzinach z problemem alkoholowym jest zjawiskiem stosunkowo częstym. Przemoc domowa w rodzinach z problemem alkoholowym jest znacznie bardziej trudna do ujawnienia ponieważ obowiązują w tych rodzinach trzy zasady: „nie mów”, „nie ufaj”, nie odczuwaj”.

Zjawisko przemocy domowej jest tematem wyjątkowo delikatnym. Ofiary bardzo niechętnie mówią o występujących w ich życiu negatywnych i wstydlivych sprawach. Często idealizują obraz bliskich osób i własnej rodziny. Przemoc dotyczy najczęściej sytuacji domowych, więc przyznanie się do złej atmosfery w domu, nawet anonimowej osobie, nie jest łatwe. Stąd prawdziwa skala różnego rodzaju problemów wynikających z rodzinnej patologii jest bardzo trudna do ustalenia. Dzięki akcjom informacyjnym i edukacyjnym, temat przemocy przestaje być tematem tabu, a ofiary przemocy zaczynają mówić o swoich dramatach i szukać pomocy.

II. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - 1) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.
 - 2) Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy, bez względu na to co zrobiła ofiara.
 - 3) Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
 - 4) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
 - 5) Zrozumienie reakcji ofiary.
 - 6) Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu.
 - 7) Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania oraz niekonsekwencje w zachowaniu w decyzjach, bowiem jest to jeden z doznawanych urazów.
 - 8) Podstawowym zadaniem jest powstrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest bezskuteczna.

Zadania powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych przepisami ustawy 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020r, poz. 218) i ustawy z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.).

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- a) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
- b) opracowanie i realizacja programów służącym działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą.
- c) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia
- d) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanej przez powiat należy w szczególności:

- a) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
- b) opracowanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

III. Przemoc w rodzinie - Podstawa prawna

Program realizowany będzie w oparciu o następujące przepisy:

-Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218);

–Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.);

–Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie Procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011r. Nr 209 poz. 1245);

–Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. –Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359);

–Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. –Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2020r.poz. 1444 ze zm.);

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 360 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876);
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1327);
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 920);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz.2050 ze zm.).

IV. Diagnoza przemocy na terenie Powiatu Brzeskiego.

Diagnoza została opracowana na podstawie danych pochodzących z instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz danych własnych PCPR w Brzesku.

Dane pochodzące z ankiet otrzymanych od Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej

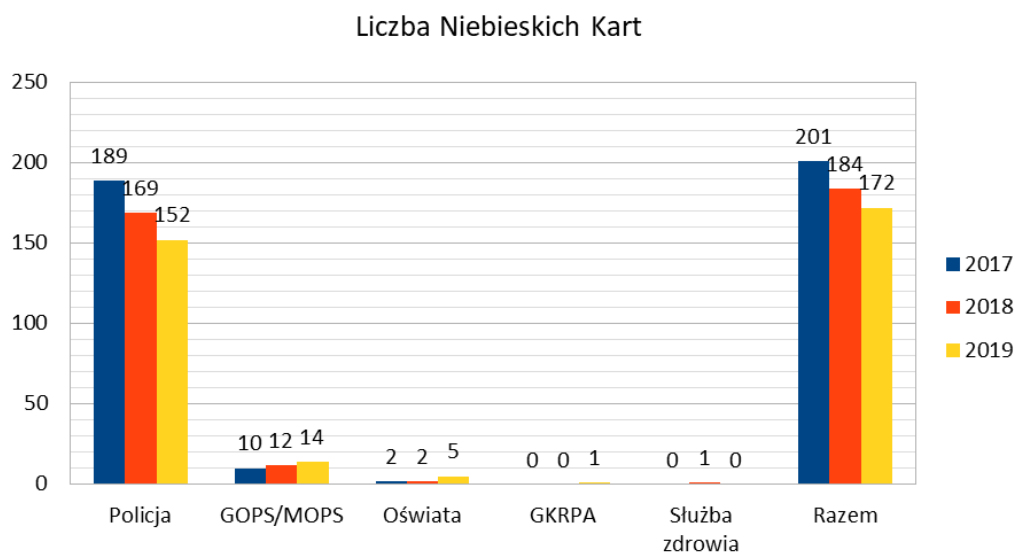
4.1 Procedura Niebieskiej Karty

Ogólna liczba sporządzonych Niebieskich Kart w Powiecie Brzeskim w latach 2017-2019 przedstawia się następująco:

Tabela 1. Liczba Niebieskich Kart w Powiecie Brzeskim w podziale na instytucje wszczynające procedurę.

Instytucja/rok	2017	2018	2019
Policja	189	169	152
GOPS/MOPS	10	12	14
Oświata	2	2	5
GKRPA	0	0	1
Służba zdrowia	0	1	0
Razem	201	184	172

Szczegółowa analiza danych zawarta w tabeli 1 wskazuje, iż w dalszym ciągu najwięcej Niebieskich Kart zostało założonych przez Policję. Policjanci najwięcej Niebieskich Kart sporządzili w 2017 r – 189, w roku 2018 liczba spadła do 169 a w 2019 do 152. W GOPS/MOPS z roku na rok przybywa nieznacznie Procedur związanych z założeniem Niebieskich Kart, w roku 2017 było ich 10, w 2018 -12 a w 2014 14. Ważnym odnotowaniem jest fakt, iż instytucje takie jak oświata, służba zdrowia czy GKRPA również są inicjatorem procedury co może świadczyć o większym wyczerpaniu na zjawisko przemocy. Wniosek jaki z tego płynie że wszelkie programy informacyjne i profilaktyczne realizowane przez Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz inne służby działające na rzecz przeciwdziałania przemocy są zasadne i skuteczne

Wykres 1. Liczba Niebieskich Kart w podziale na instytucje wszczynające procedurę.

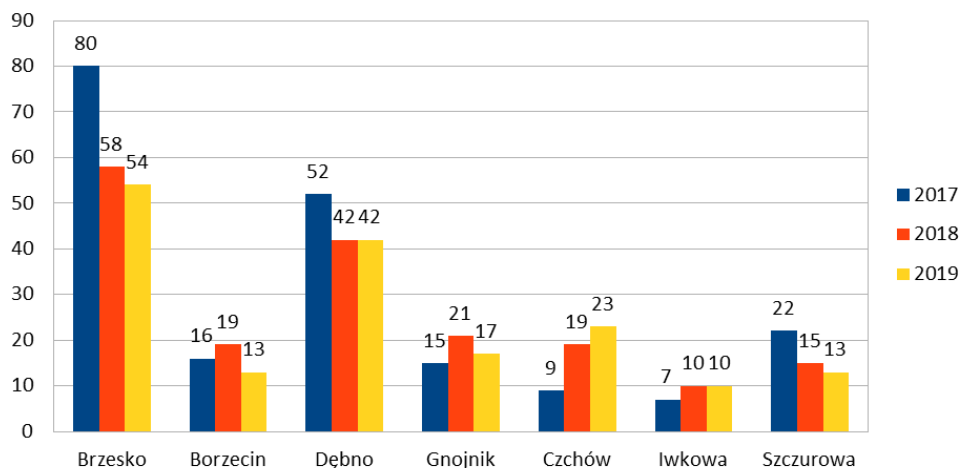
Tabela 2. Liczba Niebieskich Kart sporządzonych w Powiecie Brzeskim w podziale na gminy przedstawiają się następująco

	2017	2018	2019
Brzesko	80	58	54
Borzęcin	16	19	13

Dębno	52	42	42
Gnojnik	15	21	17
Czchów	9	19	23
Iwkowa	7	10	10
Szczurowa	22	15	13

Analizując powyższe dane można stwierdzić, iż w 3 Gminach Powiatu Brzeskiego liczba Niebieskich Kart z roku na rok maleje, w 3 rośnie a w przypadku jednej gminy tendencja utrzymuje się na podobnym poziomie. Przy analizowaniu ilości Niebieskich Kart ważna jest informacja ile z tych niebieskich kart zostało zamkniętych z powodu nie stwierdzenia przemyca a ile z powodu udzielenia realnej pomocy w postaci działań instytucji tj. pomoc psychologiczna, udział w programie korekcyjno-edukacyjnym, pomoc prawna, działania komisji alkoholowej i podjęcie się leczenia, skierowanie sprawy do Sądu Rodzinnego lub prokuratury. Wyraźny spadek liczby zgłaszanej przemyca domowej może być spowodowany również skutecznymi działaniami instytucji pomocowych kierowanymi do rodziny.

Niebieskie Karty - podział na poszczególne gminy

Wykres 2. Liczba Niebieskich Kart sporządzonych w Powiecie Brzeskim w podziale na gminy

4.2 Zespół Interdyscyplinarny

Tabela 3. Liczba posiedzeń zespołów dyscyplinarnych i grup roboczych w poszczególnych latach z podziałem na poszczególne gminy.

	2017		2018		2019	
	grupa robocza	zespół interdyscyplina	grupa robocza	zespół interdyscyplina	grupa robocza	zespół interdyscyplina
Brzesko	161	4	204	4	206	4
Borzęcin	33	3	47	4	52	4
Dębno	223	5	199	5	210	5
Gnojnik	12	10	12	7	57	7
Czchów	50	4	130	4	103	4
Iwkowa	71	4	59	4	58	4
Szczurowa	23	4	20	4	18	4

Dane z powyższej tabeli wskazują, iż nie można wykazać ogólnej tendencji spadkowej lub wzrostowej zajmowania się procedurą NK w Powiecie Brzeskim. W poszczególnych gminach przemoc w rodzinie i idąca za tym praca Zespołów Interdyscyplinarnych oraz grup roboczych jest różna.

4.3 Rodziny uwikłane przemocą

Tabela 4. Liczba rodzin, w których stwierdzono przemoc, przemoc oraz problem alkoholowy lub przemoc sprzężoną.

	Liczba rodzin w których stwierdzono przemoc		Liczba rodzin w których stwierdzono przemoc oraz problem alkoholowy		Liczba rodzin w których stwierdzono przemoc sprzężoną	
2017	13(Szczurowa)	176	10(Szczurowa)	121	6(Szczurowa)	146
	9 (Czchów)		7(Czchów)		9(Czchów)	
	68 (Brzesko)		47(Brzesko)		48(Brzesko)	
	15(Gnojnik)		13(Gnojnik)		11(Gnojnik)	
	13(Borzęcin)		9(Borzęcin)		16(Borzęcin)	
	42 (Dębno)		28(Dębno)			

	16 (Iwkowa)		7(Iwkowa)		40(Dębno) 16(Iwkowa)	
2018	7(Szczurowa) 19(Czchów) 58(Brzesko) 21(Gnojnik) 14(Borzęcin) 30(Dębno) 10 (Iwkowa)	159	5(Szczurowa) 12(Czchów) 38(Brzesko) 17(Gnojnik) 10(Borzęcin) 21(Dębno) 6 (Iwkowa)	109	5(Szczurowa) 8(Czchów) 42(Brzesko) 12(Gnojnik) 19(Borzęcin) 29(Dębno) 10(Iwkowa)	125
2019	6(Szczurowa) 23(Czchów) 54(Brzesko) 16(Gnojnik) 11(Borzęcin) 29(Dębno) 10(Iwkowa)	149	7(Szczurowa) 17(Czchów) 34(Brzesko) 14(Gnojnik) 8(Borzęcin) 23(Dębno) 6(Iwkowa)	109	5(Szczurowa) 20(Czchów) 35(Brzesko) 6(Gnojnik) 13(Borzęcin) 25(Dębno) 10(Iwkowa)	114

Analizując powyższe dane należy zauważyć, iż z roku na rok liczba rodzin w którym stwierdzono przemoc maleje. Z roku na rok maleje również liczba rodzin w których występuję przemoc oraz alkohol. Powyższa tabela potwierdza ogólną teorię powstawania przemocy w rodzinie, która kładzie nacisk na zależność między spożywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy. W 70% przypadków w rodzinie przemocowej występuje problem alkoholowy. Z powyższych danych również wynika, iż w roku 2017 w 82 % występowała w rodzinie przemoc sprzężona, w 2018 r w 78% a w 2019 w 83%. Przemoc rzadko kiedy występuję w jednej formie, najczęściej przemocy fizycznej towarzyszy przemoc psychiczna oraz seksualna i ekonomiczna oraz zaniedbanie.

2. Osoby zgłaszające się po pomoc

Tabela 5. Osoby doznające przemocy zgłaszające się po pomoc w związku z przemocą do ośrodków pomocy społecznej

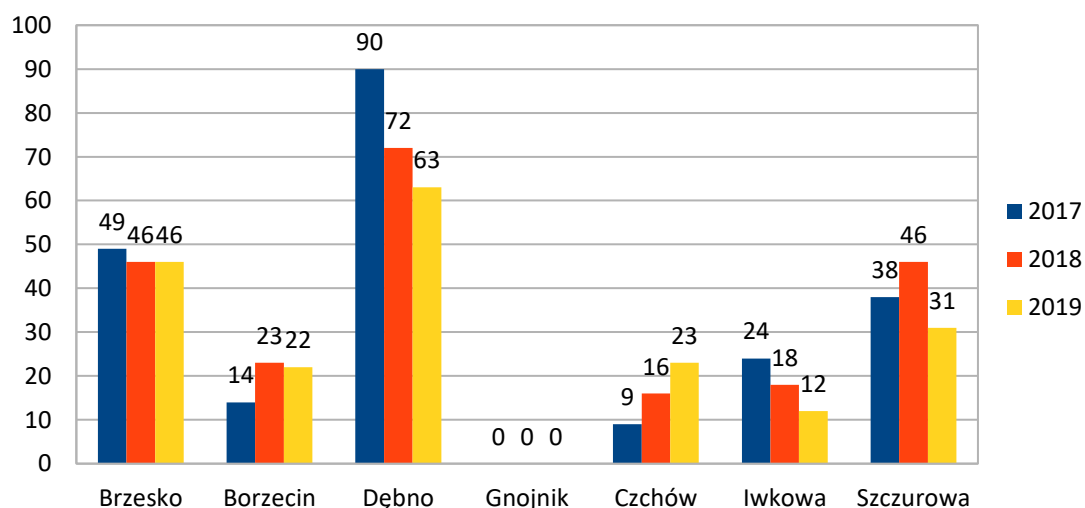
Gmina/rok	2017	2018	2019
Brzesko	65(w tym kobiet 61, mężczyzn 4, dzieci 0)	53(w tym kobiet 51, mężczyzn 2, dzieci 0)	51(w tym kobiet 49, mężczyzn 2, dzieci 0)
Borzęcin	4 (w tym kobiet 2, mężczyzn 2, dzieci 0)	5 (w tym kobiet 3, mężczyzn 2, dzieci 0)	7 (w tym kobiet 3, mężczyzn 4, dzieci 0)
Dębno	40(w tym kobiet 36, mężczyzn 4, dzieci 0)	33(w tym kobiet 29, mężczyzn 4, dzieci 0)	34(w tym kobiet 31, mężczyzn 3, dzieci 0)
Gnojnik	2 (w tym kobiet 2, mężczyzn 0, dzieci 0)	3 (w tym kobiet 3, mężczyzn 0, dzieci 0)	1 (w tym kobiet 1, mężczyzn 0, dzieci 0)
Czchów	9 (w tym kobiet 9, mężczyzn 0, dzieci 0)	16 (w tym kobiet 15, mężczyzn 1, dzieci 0)	23 (w tym kobiet 21, mężczyzn 2, dzieci 0)
Iwkowa	1 (w tym kobiet 1, mężczyzn 0, dzieci 0)	-	1 (w tym kobiet 1, mężczyzn 0, dzieci 0)
Szczurowa	15 (w tym kobiet 13, mężczyzn 2, dzieci 0)	12 (w tym kobiet 12, mężczyzn 0, dzieci 0)	8 (w tym kobiet 6, mężczyzn 2, dzieci 0)

Tabela 6. Danymi osób korzystających z punktów wsparcia prowadzonych przy ośrodkach pomocy społecznej:

	2017	2018	2019
Brzesko	49	46	46
Borzęcin	14	23	22
Dębno	90	72	63
Gnojnik	0	0	0
Czchów	9	16	23
Iwkowa	24	18	12
Szczurowa	38	46	31

Ludzie szukający pomocy znajdują ją w ww. instytucjach. To czy trafią do ośrodka czy do punktu wsparcia zależy od czasu i dostępności pracowników zajmujących się pomocą osobom doznającym przemocy w rodzinie. Osobami najczęściej korzystającymi z pomocy GOPS/MOPS/Punkty Wsparcia są kobiety. Dane przesłane przez GOPS/MOPS wykazały też pojedyncze przypadki przemocy względem mężczyzn.

Ilość osób korzystających z punktów konsultacyjnych

Wykres 3 Liczba osób korzystających ze wsparcia w Punktach Konsultacyjnych w podziale na gminy

Ilość osób korzystających z Punktów konsultacyjnych zależy również od liczebności danej populacji (mieszkańców) danej gminy, aktywności zawodowej i statusu materialnego ofiar przemocy. W analizowaniu powyższych danych należy również zaznaczyć iż wykazujemy tu tylko te osoby, które korzystają ze wsparcia w rodzimej gminie, a przecież część osób potrzebujących pomocy w związku z przemocą korzysta ze wsparcia w instytucjach np. powiatowych.

3. Sprawcy przemocy

Tabela 7 Dane dotyczące liczby osób stosujących przemoc w poszczególnych gminach.

Gmina/rok	2017	2018	2019
Brzesko	68 (w tym kobiet 7, mężczyzn 61, dzieci 0)	58 (w tym kobiet 4 mężczyzn 54, dzieci 0)	69 (w tym kobiet 2 mężczyzn 67, dzieci 0)
Borzęcin	16 (w tym kobiet 0 mężczyzn 16, dzieci 0)	19 (w tym kobiet 1 mężczyzn 18, dzieci 0)	13 (w tym kobiet 1 mężczyzn 12, dzieci 0)
Dębno	40 (w tym kobiet 0 mężczyzn 40, dzieci 0)	33(w tym kobiet 4 mężczyzn 29, dzieci 0)	34(w tym kobiet 3 mężczyzn 31, dzieci 0)
Gnojnik	15 (w tym kobiet 2 mężczyzn 13, dzieci 0)	21 (w tym kobiet 3 mężczyzn 18, dzieci 0)	16 (w tym kobiet 5 mężczyzn 11, dzieci 0)
Czchów	9 (w tym kobiet 1 mężczyzn 8, dzieci 0)	16 (w tym kobiet 1 mężczyzn 15, dzieci 0)	23 (w tym kobiet 2 mężczyzn 21, dzieci 0)
Iwkowa	7 (w tym kobiet 0 mężczyzn 7, dzieci 0)	10 (w tym kobiet 1 mężczyzn 9, dzieci 0)	10 (w tym kobiet 0 mężczyzn 10, dzieci 0)
Szczurowa	19 (w tym kobiet 0 mężczyzn 19, dzieci 0)	11 (w tym kobiet 1 mężczyzn 10, dzieci 0)	10 (w tym kobiet 1 mężczyzn 9, dzieci 0)

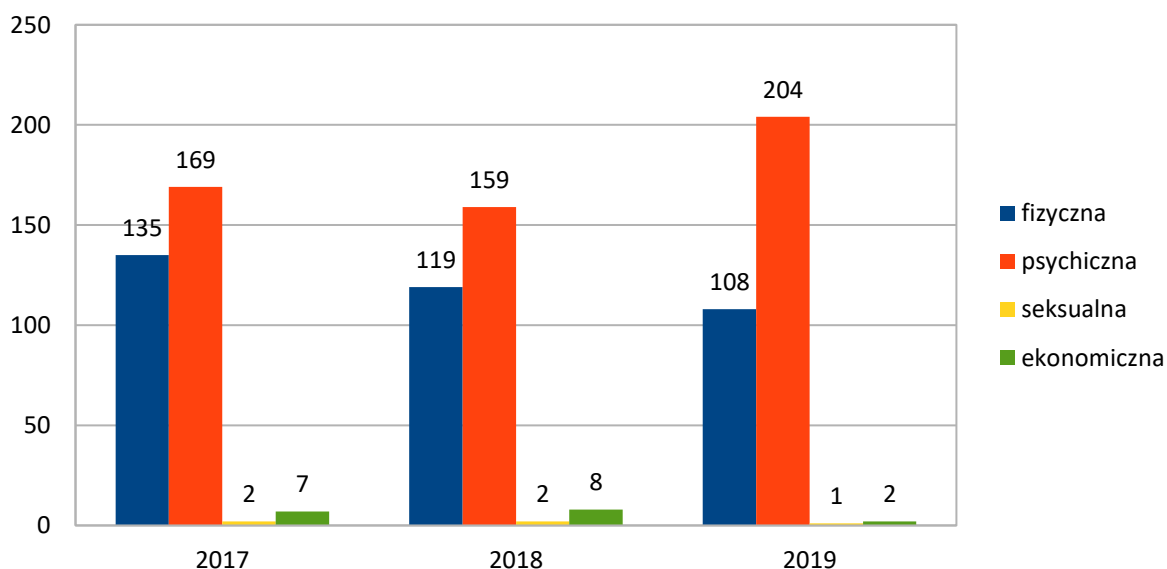
Z powyższych danych wynika, iż sprawcami przemocy są najczęściej mężczyźni w dużo mniejszym stopniu są kobiety. Jedną z form pomocy dla sprawców przemocy jest uczestnictwo w programie korekcyjno-edukacyjnym. Bazując na danych z tabeli 8 należy stwierdzić iż znikoma ilość sprawców przemocy uczestniczy w programie korekcyjno-edukacyjnym a większość z nich trafia do programu dopiero po otrzymaniu wyroku sądu.

Tabela 8 Formy przemocy stosowane przez sprawców na terenie Powiatu Brzeskiego

Rok/rodzaj przemocy	2017	2018	2019
fizyczna	135	119	108
psychiczna	169	159	204
seksualna	2	2	1
ekonomiczna	7	8	2

Jak wynika z powyższych danych najczęściej stosowaną formą przemocy przez sprawców jest przemoc fizyczna, kolejną jest przemoc psychiczna, przemoc ekonomiczna oraz seksualna występuje w niewielkim zakresie.

Dane zbiorcze (dla wszystkich dostępnych danych z ops)

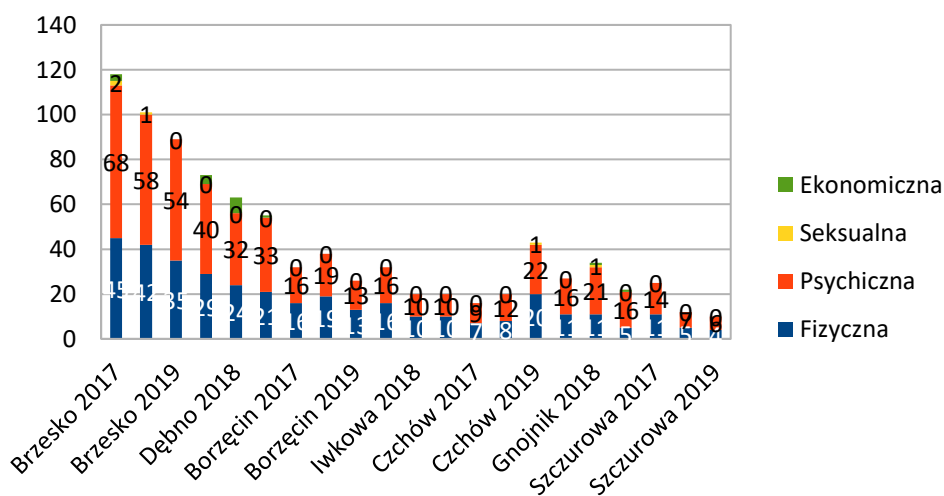
Wykres 4 Rodzaj stosowanej przemocy przez sprawców

Poniżej zamieszczone są statystyki rodzaju stosowanej przemocy z podziałem na poszczególne Gminy Powiatu Brzeskiego

Tabela 9 Rodzaj stosowanej przemocy w latach 2017-2019 (w ujęciu danych z poszczególnych ośrodków pomocy społecznej)

Gmina/rok	2017	2018	2019
Brzesko	Fiz. 45 Psych. 68 Seks.2 Ekonom. 3	Fiz. 42 Psych. 58 Seks.1 Ekonom. 0	Fiz. 35 Psych. 54 Seks.0 Ekonom. 0
Dębno	Fiz. 29 Psych. 40 Seks.0 Ekonom. 4	Fiz. 24 Psych. 32 Seks.0 Ekonom. 7	Fiz.21 Psych. 33 Seks.0 Ekonom. 1
Borzęcin	Fiz. 16 Psych. 16 Seks. 0 Ekonom.	Fiz. 19 Psych. 19 Seks.0 Ekonom. 0	Fiz. 13 Psych. 13 Seks.0 Ekonom. 0
Iwkowa	Fiz. 16 Psych. 16 Seks. 0 Ekonom. 0	Fiz. 10 Psych. 10 Seks. 0 Ekonom. 0	Fiz. 10 Psych. 10 Seks. 0 Ekonom. 0
Czchów	Fiz. 7 Psych. 9 Seks. 0 Ekonom. 0	Fiz. 8 Psych. 12 Seks. 0 Ekonom. 0	Fiz. 20 Psych. 22 Seks. 1 Ekonom. 0
Gnojnik	Fiz. 11 Psych. 16 Seks. 0 Ekonom. 0	Fiz. 11 Psych. 21 Seks. 1 Ekonom. 1	Fiz. 5 Psych. 16 Seks. 0 Ekonom. 1
Szczurowa	Fiz. 11 Psych. 14 Seks. 0 Ekonom. 0	Fiz. 5 Psych. 7 Seks. 0 Ekonom. 0	Fiz. 4 Psych. 6 Seks. 0 Ekonom. 0

Rodzaj stosowanej przemocy w latach 2017-2019

Wykres 5 Rodzaj stosowanej przemocy w podziale na Gminy.

Analizując powyższe wykresy można stwierdzić, iż w każdej Gminie Powiatu Brzeskiego najczęściej stosowaną formą przemocy jest przemoc fizyczna, następnie przemoc psychiczna. Zdarza się również przemoc ekonomiczna oraz sporadycznie seksualna

Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku.

Pomoc kierowana do osób stosujących przemoc -Programy korekcyjno-edukacyjne

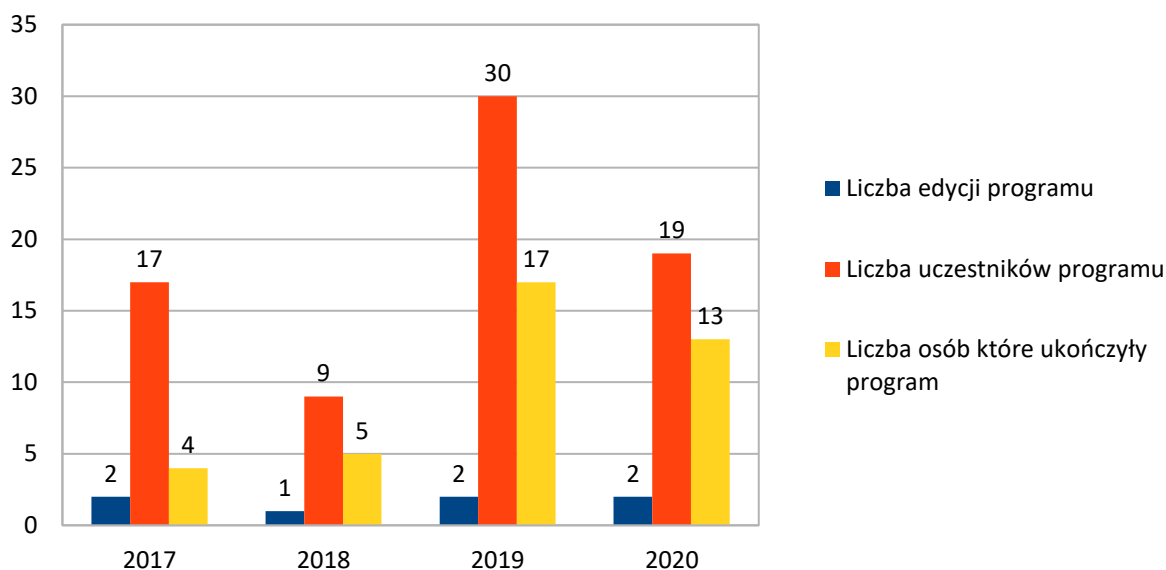
W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku realizowany jest program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc. Poniższa tabela obrazuje ile osób w poszczególnych latach uczestniczyło w ww. programie, i ilu ukończyło program.

Tabela 10 Program korekcyjny liczba edycji i uczestników

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc					
Rok	2017	2018	2019	2020	Razem
Liczba edycji programu	2	1	2	2	7
Liczba uczestników programu	17	9	30 (dwie osoby z poza powiatu)	19 (dwie osoby z poza powiatu)	75
Liczba osób które ukończyły program	4	5	17	13	39

Z powyższych danych wynika, iż liczba sprawców uczestniczących i kończących programie korekcyjno-edukacyjnym jest coraz wyższa.

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc

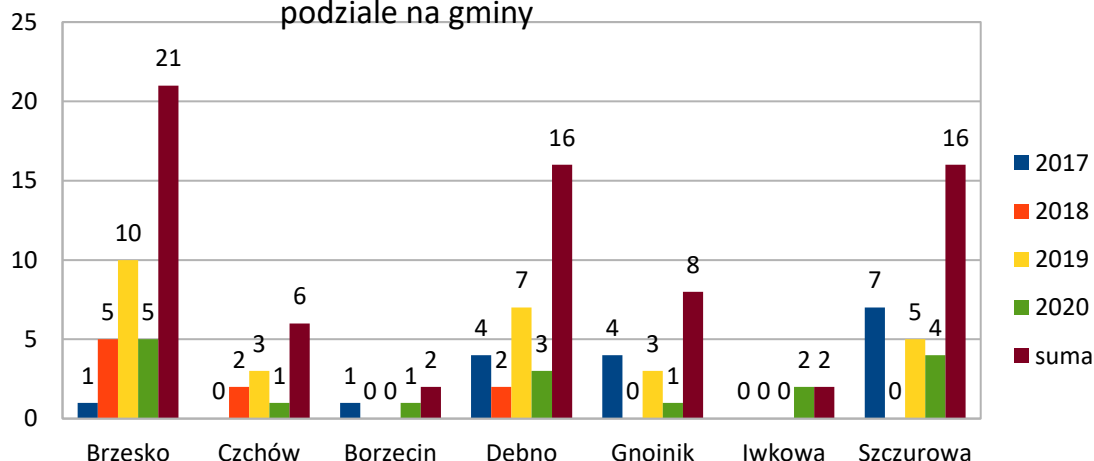
Wykres 6 Zestawienie dotyczące statystyki programów korekcyjno-edukacyjnych

Tabela 11 Liczba uczestników programu korekcyjno-edukacyjnego w podziale na gminy

Rok	Brzesko	Czchów	Borzęcin	Dębno	Gnojnik	Iwkowa	Szczurowa
2017	1	0	1	4	4	0	7
2018	5	2	0	2	0	0	0
2019	10	3	0	7	3	0	5
2020	5	1	1	3	1	2	4
suma	21	6	2	16	8	2	16

Analizując dane zawarte w tabelach 7, 8 i 9 wskazują na to iż w dalszym ciągu niewielki procent sprawców przemocy trafia do programu korekcyjno-edukacyjnego. W analizowanym okresie zauważa się stosunkowy wzrost osób skierowanych przez zespoły interdyscyplinarne na program korekcyjno-edukacyjny. Obserwuje się również znaczący wzrost sprawców przemocy skierowanych do uczestnictwa w programie przez orzeczenie Sądu. Program korekcyjno-edukacyjny jest jedną z najlepszych form pomocy oferowanych sprawcą. Dlatego nie ważne, co motywuje sprawcę do uczestnictwa w warsztatach, istotny jest rezultat tych działań i ich wymierny wpływ na jego zachowanie względem rodziny na przyszłość.

Liczba uczestników programu korekcyjno-edukacyjnego w podziale na gminy

Wykres 7 Liczba uczestników programu

Liczba uczestników z poszczególnych gmin uzależniona jest od osobistego nastawienia sprawcy do programu, od liczby skierowań grup roboczych, ale również od możliwości dojazdu do Brzeska lub aktywności zawodowej sprawców. Mając na uwadze powyższe kampania informująca nt. programów korekcyjno-edukacyjnych prowadzona przez PCPR w Brzesku ma na celu dotarcie do jak największej liczby sprawców oraz instytucji współpracujących z rodzinami uwikłanymi w przemoc celem dostarczenia im danych o miejscu odbywania programu i terminach realizacji aby osoby zainteresowane udziałem lub posiadające wyrok sądowy mogły zrealizować program.

Pomoc kierowana do sprawców przemocy- Programy psychologiczno-terapeutyczne dla sprawców przemocy.

Ww. program stanowi kontynuację i rozwinięcie działań podejmowanych wobec sprawców przemocy w rodzinie w programie korekcyjno-edukacyjnym (PK-E). Rozwija i utrwała metody komunikacji sprawcy z osobami najbliższymi, bez stosowania przemocy. W programie uczestniczą osoby stosujące przemoc oraz członkowie rodziny sprawcy przemocy, którzy chcą pracować nad wzajemną relacją.

Tabela 12. Liczba uczestników programów psycholog-terapeuty. Dla osób stosujących przemoc

rok /liczba	2017	2018	2019
Liczba osób uczestniczących	3	6	10
Liczba osób które ukończyły	1	4	4

Z analizy danych wynika, iż w roku 2017 w programie uczestniczyły 3 osoby, w 2018 r -6 osób a w 2019 10 osób.

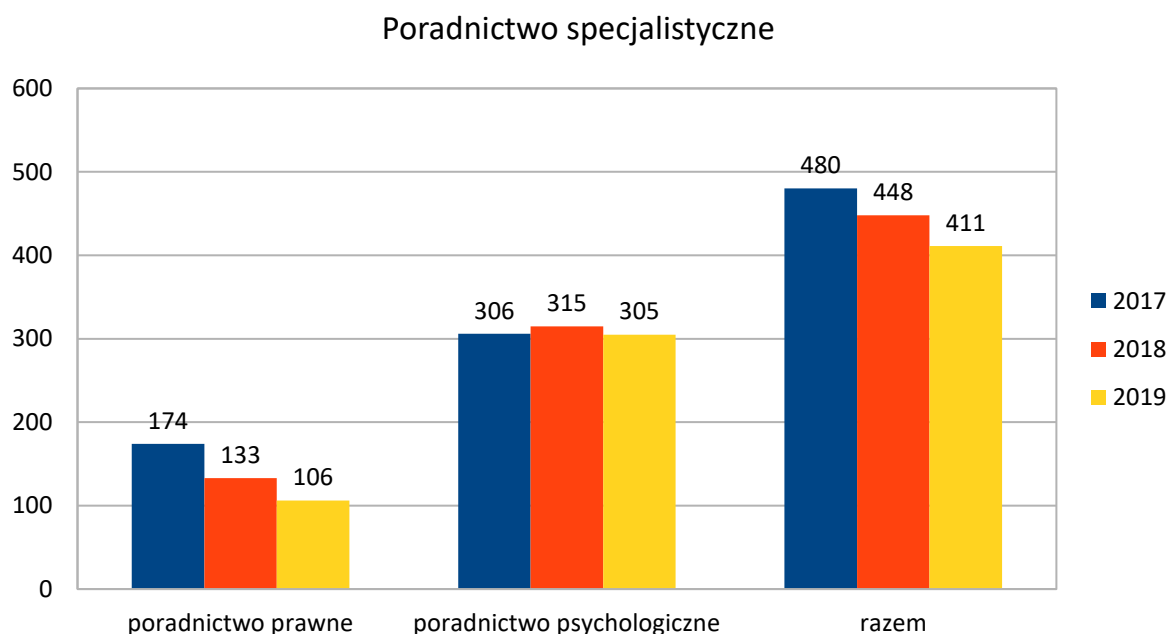
Poradnictwo specjalistyczne prowadzone w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku

Tabela 13 Liczba porad specjalistycznych udzielonych w PCPR

rok	poradnictwo prawne	poradnictwo psychologiczne	razem
2017	174	306	480
2018	133	315	448
2019	106	305	411

Z poradnictwa specjalistycznego w PCPR w Brzesku może skorzystać każdy kto boryka się z różnymi problemami i szuka specjalistycznej pomocy bez względu na wiek, płeć i dochód. Na konsultacje psychologiczne są kierowane osoby, które m. in doświadczają przemocy w rodzinie, mają problemy wychowawcze, rodzinne czy osobiste. W 2017 z psycholog udzielił 306 porad, konsultacji, w 2018 r liczba ta nieznacznie wzrosła do 315 a w 2019 r nieznacznie zmalała. Pomoc psychologiczna skoncentrowana była na zasobach uczestników. Zwiększono poziom motywacji osób do pracy nad sobą, do zmiany w obszarach zakłóconych, pogłębiono wgląd w indywidualne ograniczenia, co zaowocowało refleksyjną analizą sytuacji osobistej. Członkowie rodzin z problemem alkoholowym otrzymywały informacje na temat choroby alkoholowej oraz możliwości działania w tym zakresie. Osobom nadużywającym alkoholu starano się dostarczyć wiedzy pomagającej rozpoznać u

siebie objawy choroby alkoholowej oraz omówić psychologiczne mechanizmy uzależnienia. Osoby zgłaszające przemoc w rodzinie skorzystały z pomocy w zakresie edukacji na temat przemocy domowej, nabywania umiejętności radzenia sobie z sytuacją spowodowaną stosowaniem przemocy, motywowania do podejmowania działań mających na celu przerwanie występowania przemocy w rodzinie, podnoszenia kompetencji społecznych i rozwoju osobistego.

Wykres 8 Liczba udzielonych porad specjalistycznych

W ramach poradnictwa prawnego w PCPR w Brzesku udzielono 174 porad w roku 2017, 133 w 2018 r i 106 w 2019 r. Pomoc prawna osobom doświadczającym przemocy wiąże się niejednokrotnie z szerokim spektrum spraw i działań o różnym charakterze prawnym. Działania te zmierzają do poprawy patologicznej i destrukcyjnej sytuacji, w której znajdują się osoby uwikłane w przemoc. Udzielane wsparcie prawne dotyczyło porad w zakresie przeciwdziałania przemocy, pomocy w przygotowaniu stosownej dokumentacji do sądu, prowadzenia spraw o ograniczenie władzy rodzicielskiej osobie stosującej przemoc, – prowadzenia spraw dotyczących alimentów.

Pomoc udzielna ofiarom przemocy w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku

Schronienie do 3 miesięcy

Oprócz poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego) Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturach PCPR w Brzesku udziela schronienia całodobowego. W roku 2017 z schronienia do 3 –m-cy udzielono 2 osobom dorosłym i dwójce dzieci. W 2018 r udzielono schronienia 1 osobie, w 2019 nie udzielono tego typu wsparcia.

Pomoc psychologiczna całodobowa

W ramach całodobowej pomocy psychologicznej udzielana jest telefoniczna pomoc osobom z Powiatu Brzeskiego będącym w kryzysie, doświadczającym traumatycznych wydarzeń, doświadczających przemocy.

2017r – 11 rozmów, w 2018r – 14 rozmów, w 2019r – 7 rozmów.

Z powyższych danych wynika, iż mieszkańcy Powiatu Brzeskiego korzystają z ww. formy wsparcia. Prowadzenie całodobowej natychmiastowej pomocy psychologicznej jest zasadne i umożliwia osobie będącej w potrzebie o każdej porze dnia i nocy uzyskanie potrzebnych informacji oraz otrzymanie interwencji kryzysowej i wsparcia psychologicznego.

Program pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla osób doznających przemocy

W 2018 r program zrealizowano dla 1 osoby, a w 2019 dla 2 osób.

Program terapeutyczny i pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy w rodzinie nastawiony jest na udzielanie profesjonalnej pomocy psychologicznej i terapeutycznej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, zapewnienie im bezpieczeństwa, czyli uczenie i trenowanie działań nakierowanych na zatrzymanie doznawania przemocy poprzez znajdowanie zasobów klienta i jego mocnych stron, co ma prowadzić do osiągnięcia wyznaczonego przez klienta celu, podniesienie poziomu wiedzy i świadomości osób doznających przemocy w rodzinie na temat

zjawiska przemocy w rodzinie, przeciwdziałanie procesowi wiktyimizacji, wyuczonej bezradności, podniesienie świadomości osób doznających przemocy w rodzinie na temat miejsc pomocowych,

V. Cele, zadania realizatorzy terminy oraz wskaźniki realizacji programu

Głównym celem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 jest zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Powiatu Brzeskiego.

Z powyższego celu głównego wynikają następujące cele szczegółowe:

1. diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Brzeskiego
2. zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
5. zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Cele szczegółowe programu	Zadania programu	Realizatorzy programu/partnerzy	Termin realizacji	Wskaźnik programu
Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu	Sporządzenie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie	PCPR we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy	I kwartał każdego roku	Liczba opracowanych diagnoz
Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych społecznych/seminariów/wykładów/happeningów/spotkań otwartych wśród lokalnej społeczności w celu poszerzenia wiedzy z tematyki przemocy w rodzinie i możliwości rozwiązywania konfliktów w rodzinie.	PCPR Szkoły Policja Poradnia Psychologiczna Pedagogiczna GOPS/MOPS Poradnie przykościelne	Zadania charakterze ciągłym	Liczba konferencji i spotkań
	Prowadzenie spotkań/zajęć/warsztatów w grupowych i indywidualnych w szkołach lub innych placówkach edukacyjno-oświatowych, poradniach	e	I, II, IV kwartał w roku kalendarzowym	Liczba przeprowadzonych spotkań liczba uczestników spotkań

	przykościelnych e w obszarze przeciwdziałania przemocy i agresji.			
Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	Prowadzenie Poradnictwa/mediacji specjalistycznych dla osób i rodzin doświadczających przemocy	OIK przy PCPR, MOPS/GOPS Punkty konsultacyjne, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, kuratorzy, policja	Zadania o charakterze ciągłym w zależności od potrzeb	
	Realizacja zajęć/grup wsparcia/spotkań edukacyjno-terapeutycznych indywidualnych i grupowych o tematyce zjawiska przemocy w rodzinie.			
	Rozpowszechnianie ulotek/broszur/materiałów w promocyjnych/artykułów z tematyki prewencji lub interwencji kryzysowej lub sposobów reagowania na przemoc w rodzinie.	PCPR	Zadania o charakterze ciągłym w zależności od potrzeb	Liczba rozpowszechnionych materiałów
	Wsparcie psychologiczne interwencyjne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.		zadania o charakterze ciągłym w	liczba rozmów interwencyjnych

	Wsparcie psychologiczne terapeutyczne dla osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie.		zależności od potrzeb	bezpłatnych i telefonicznych liczba spotkań terapeutycznych
	Zapewnienie noclegu ofiarom przemocy czy osobom będącym w innej sytuacji kryzysowej.	OIK przy PCPR w Brzesku	zadania o charakterze ciągłym w zależności od potrzeb	liczba osób korzystających z noclegu
	Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.	PCPR we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy	2021-2025	Liczba monitorowanych osób po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.	Ewidencjonowanie oraz rozesłanie informatorów o podmiotach oraz organizacjach pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie a w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne	PCPR	III kwartał roku kalendarzowego	Liczba rozesłanych informatorów coroczna aktualizacja na stronie internetowej PCPR bazy teleadresowej
	Oprac. i realizowanie programów-korekcyjno edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	PCPR	2021-2025	liczba opracowanych programów

	oraz prowadzenie monitoringu osób, które ukończyły program			liczba realizowanych edycji programu
	Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc oraz badanie ich skuteczności	PCPR	2021-2025	liczba opracowanych programów liczba realizowanych edycji programu
Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie; m.in. grup wsparcia, poradnictwa psychologicznego, superwizji	PCPR	2021-2025	Liczba osób poddanych różnym formom wsparcia

VI. Zakładane efekty realizacji programu

1. Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. Podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
w tym:
 - a) zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
 - b) zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
3. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą, w tym:
 - a) udzielenie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i osobom stosującym przemoc w rodzinie,
 - b) zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
 - c) zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
4. Podniesienie jakości udzielanej pomocy, w tym:
 - a) podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - b) zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - c) wzrost liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.
5. Zacieśnienie systemu współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

VII. Monitoring i ewaluacja programu

Monitorowanie i ewaluacja programu dokonywane będą raz w roku w formie sprawozdania. Sprawozdanie przedstawione będzie Zarządowi Powiatu Brzeskiego oraz Radzie Powiatu Brzeskiego w corocznym sprawozdaniu dotyczącym działalności PCPR w Brzesku.

VIII. Źródło finansowania programu

Działania zawarte w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie finansowane będą ze środków budżetu państwa, środków własnych powiatu oraz dotacji celowych- środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

IX. BIBLIOGRAFIA

1. Jaszczak –Kuźmińska D., Michalska D., Przemoc w rodzinie, Wydawnictwo Edukacyjne PARPAMEDIA, Warszawa 2011
2. Jerzy Mellibruda, Przeciwdziałanie przemocy domowej, Wydawnictwo IPZ PTP, Warszawa 2009
3. Mazur J., Przemoc w rodzinie, teoria i rzeczywistość, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2006.

Akty prawne:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218);